

LICHTEND VOORBEELD TUSSEN GRIJZE KOLOSSEN

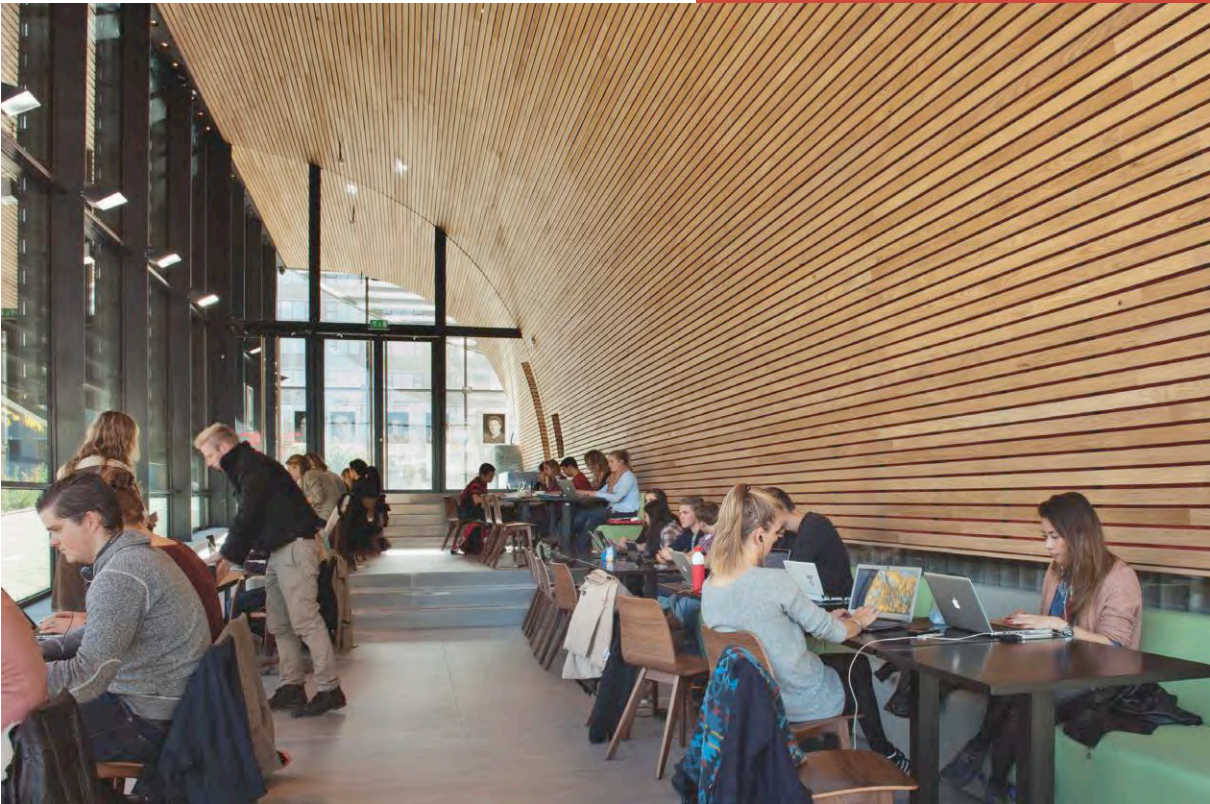
Bruisend hart van de Woudesteincampus, een plek waar business en research, en wetenschap en cultuur elkaar ontmoeten.

Tekst: Jan Willem Kommer

Fotografie: Henk van der Veen

De Woudesteincampus van de Erasmus Universiteit in Rotterdam gaat op de schop. De komende tien jaar wordt er driftig gerenoveerd, uitgebreid en nieuw gebouwd. Het grauwe onoverzichtelijke gebied moet een verleidelijk en inspirerend universiteitsdorp worden. Tot de eerste dingen die al zijn gerealiseerd hoort het kersverse Erasmus Paviljoen. Als het multifunctionele ontmoetingspunt een voorproefje is van hoe de campus er komt uit te zien, dan kon het er nog wel eens gezellig druk worden.

Hoewel alle gevels van glas zijn is door het overhangende plafond de sfeer in het Erasmus Paviljoen intiem.

Hout is zeer geschikt voor de sociale omgeving

Scheefgegroeid

Druk is het eigenlijk al een tijdje op Woudestein. Eind jaren 60 streken de eerste studenten en medewerkers van de Nederlandse Economische Hogeschool, een van de voorgangers van de Erasmus Universiteit, er neer. In 1970, toen het drie bouwdelen tellende complex officieel in gebruik werd genomen, waren ze met ruim 4.000. Door uitbreiding van het aantal faculteiten en doordat de universiteit goed scoorde op de internationale lijsten, nam dat fors toe. Inmiddels telt de campus zo'n 24.000 studenten en medewerkers. Het complex zelf is echter onvoldoende meegegroeid, en dan vooral qua structuur. Er is wel degelijk bij gebouwd, maar dat is de overzichtelijkheid

niet ten goede gekomen. Door onder meer vier entrees en teveel verschillende terreininrichtingen is de opzet van de campus onduidelijk. 'Druk' verandert dan al snel in 'chaos' en dat is weinig aantrekkelijk.

Ambitieuw masterplan

Om op mondiaal niveau een rol van betekenis te kunnen blijven spelen, heeft de Erasmus Universiteit ingegrepen. Er is een masterplan gemaakt om de hele campus opnieuw in te richten. Dat moet op basis van twee sferen gebeuren, een landschappelijke en een stedelijke sfeer. Er moeten onder meer hoofddassen komen, twee hoofdentrees, en een centraal gelegen ontmoetingsplek.

Een extreem lastige opgave

tingsplek. Ook moet de campus huisvesting voor internationale studenten en voorzieningen voor studie, cultuur en recreatie bieden en moeten er een hotel en horecavoorzieningen komen. En uiteraard moet dat allemaal duurzaam en groen. Een ambitieus plan dat in 2028 gerealiseerd moet zijn. Het wordt in drie fasen uitgevoerd. De eerste fase is recent afgerond. Onderdeel daarvan is de Erasmus Plaza, een buitengebied dat de nieuwe hoofdentree van Woudestein vormt.

Stimulerend middelpunt

In dat buitengebied is het Erasmus Paviljoen gebouwd, het bruisend hart van de campus. Het vierkante gebouw heeft een multifunctionele theaterzaal die ruimte biedt voor lezingen, optredens, debatten, film, concerten, dance-party's, cabaret, theater enzovoorts. Er is een

foyer, een grand café, een koffiecorner en een zit/werkgedeelte met digitale informatieschermen. De ideale plek dus voor kruisbestuiving tussen business en research, en wetenschap en cultuur. Tenminste, dat is de doelstelling van ontwerpers Powerhouse Company en De Zwarte Hond. Wil zoiets kans van slagen hebben, dan moeten mensen er wel graag komen. Dat lijkt wel goed te zitten. De glazen gevels geven het vierkante gebouw een open karakter. Nooit heb je echter het gevoel dat je te kijk zit. De houten wanden die in een vloeiende boog overlopen in de plafonds geven een gevoel van intimiteit en geborgenheid. Volgens Jan Dirk Hageman zit hem dat niet alleen in de vorm maar zeker ook in de materiaalkeuze. "Hout is zeer geschikt voor de sociale omgeving, het trekt mensen aan", aldus de directeur van Derako. Het bedrijf uit 't Zand

Maar liefst 1600 verschillende verstekken moest Derako zagen. Punt Systeembouw zorgde dat de hoeken netjes en op de juiste plek werden gemonteerd.

De kunst is om het zo te maken dat de verspringingen niet storen

1026 m² hout.

Er is 1800 meter SRL-profiel met speciale clips voor nodig om dat allemaal in toom te houden.

fabriceerde het lineaire open systeem waarmee het Erasmus Paviljoen van zijn sfeervolle wanden en plafonds is voorzien. Het bleek een extreem lastige opgave.

Ingewikkelde opgave

Het Erasmus Paviljoen is op de kruising van Erasmus Plaza en de Institutenlaan gebouwd, precies op de plek waar het geplande hoogbouwdeel van de campus overgaat in het parkachtige lagere deel. Het hoogteverloop komt terug in het paviljoen, de verschillende functies zijn op verschillende niveaus geplaatst. Gebruik je de ingang aan de zuidzijde, dan loop je zo'n beetje recht het theater in. Loop je een trap af dan kom je in het grand café en de koffiecorner. Op datzelfde niveau zijn ook de studieplekken te vinden, de keuken en

de bergruimtes. Ga je aan de westzijde vanuit het grand café naar buiten, dan bevind je je op Erasmus Plaza, het lagere deel van de campus. Het niveauverschil in het paviljoen maakt dat drie van de vier wanden vanaf een verschillende hoogte zijn opgebouwd. Eentje begint vanaf de grond, een andere boven de zitbanken en twee boven de bars. Op zich hoeft dat niet lastig te zijn, maar wel als de wanden vloeiend overlopen in de plafonds en het moet worden gemaakt met een open lamellensysteem. Dan wordt het heel belangrijk om het lijnenspel van lamellen en voegen zo nauwkeurig mogelijk op elkaar te laten aansluiten. "En dat kan dus niet wanneer je met verschillende radiussen te maken hebt", zegt Jan Dirk Hageman. "Je ontkomt er niet aan dat er dan plekken zijn waar dat niet lukt, waar de lijnen

niet helemaal doorlopen. De kunst is om het dan zo te maken dat die verspringingen niet storen. Samen met de architect en montagebedrijf Punt Systeembouw hebben we er heel veel tijd in gestoken om dat voor elkaar te krijgen.”

Precisiewerk

Doordat wanden en plafonds in 3D BIM-model waren getekend, was goed te bepalen waar het lijnenspel strak moest doorlopen en waar het mocht verspringen. Al snel werd duidelijk dat de aanvankelijke keuze om met het Derako Grill-systeem te werken, niet verstandig was. Dat zou technisch erg ingewikkeld worden en de visuele doelstelling zou er niet mee gehaald kunnen worden. Met het Derako Lineair open systeem lag dat anders. Door de manier van monteren zou Punt Systeembouw daar wel een optimaal eindresultaat mee kunnen realiseren.

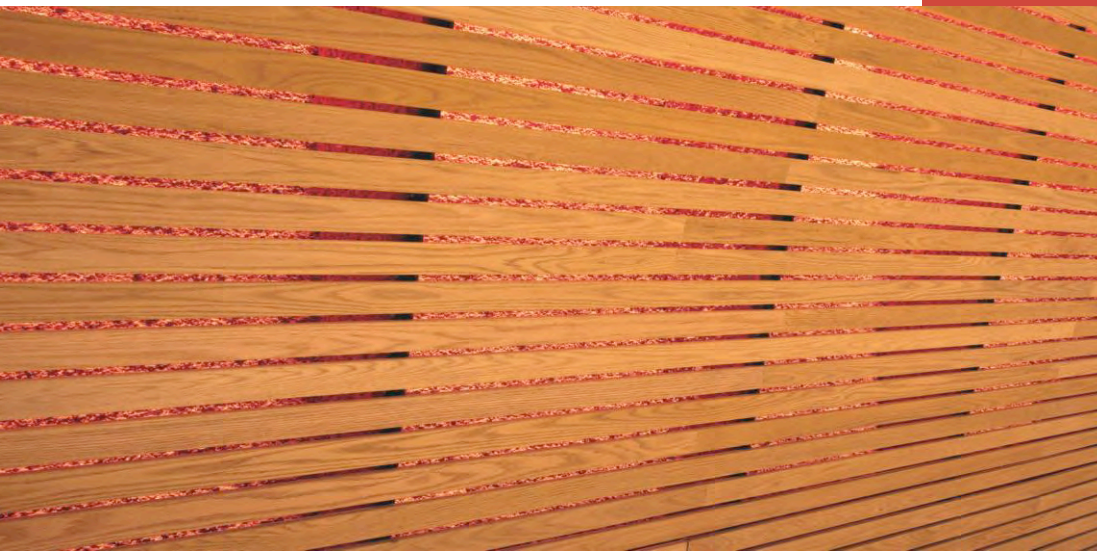
Prachtig om te zien, uiterst ingewikkeld om te maken.

De basis van het systeem bestaat uit SRL-profielen. Die zijn door Derako aan de hand van de tekeningen gebogen in de juiste radiussen. “De profielen zijn gemaakt van geëxtrudeerd aluminium, dat heeft meer stijfheid dan staal”, aldus Jan Dirk Hageman. Het aluminium is geanodiseerd tijdens de productie, om ze zwart te maken. Punt Systeembouw maakte gebogen schenkels waar die profielen op gemonteerd moesten worden. CNC-gestuurd freeswerk garandeerde dat de radiussen van de schenkels precies klopten.

Hout in toom gehouden

Het montagebedrijf heeft de schenkels op een onderlinge afstand van 60 cm hart-op-hart gezet. Naar de hoeken toe, zijn ze dicht bij elkaar geplaatst. Om de lijnen zo zuiver mogelijk te houden moest het hout in de buurt van de krommingen meer gefixeerd worden.

Hout en met Sprayplast afgewerkte metalstudwanden zorgen voor een aangename akoestiek in het Erasmus Paviljoen.

Een gevoel van intimiteit en geborgenheid

Vooraf ook omdat de lamellen van Amerikaans rood eiken zijn gemaakt, een wat nerveuze houtsoort die meer werkt dan veel andere soorten. Om die reden is het nieuwe montagesysteem van Derako gebruikt. In de 5,9 meter lange SRL-profielen zijn inkepingen gefreesd waarin een speciale gepatenteerde clip is vastgeklikt. Hiermee ontstaat er niet alleen een 100% blinde bevestiging, maar is ook een strakke fixatie gegarandeerd die het hout beter in toom houdt. De lamellen, 15 mm dik en 60 mm breed, hebben zo een vaste onderlinge afstand van exact 15 mm die nauwelijks groter of kleiner zal worden als het hout gaat werken.

Als een bouwpakket

Om het hout op de hoeken zo netjes mogelijk te kunnen monteren, had Derako de lamellen op basis van de tekeningen in het juiste verstek gezaagd. Maar liefst 1600 verschillende hoeken zijn

het geworden. Ze zijn allemaal genummerd zodat Punt Systeembouw precies wist welke lamellen waar moesten komen. De monteurs begonnen met die hoeken en zijn vervolgens van daaruit gaan uitvullen. De lamellen zijn wisselend van lengte. Ze zijn met een mes en groefverbinding aan elkaar gezet en verspringend gemonteerd zodat de naadjes niet opvallen. Dat zou immers het strakke beeld verstoren. "Dat was één van de dingen waar het aankomt op het vakmanschap van de afbouwer," zegt Jan Dirk Hageman. "Je pakt 80 à 90% van zo'n project op de tekenafel, maar de laatste 10% wordt toch bepaald door de man die het monteert. Er zijn altijd dingetjes die in de praktijk net een beetje afwijken en ter plekke moeten worden opgelost. Wil hij dat goed kunnen doen, dan is het wel belangrijk dat de afbouwer bij het voortraject wordt betrokken. Hij moet begrijpen hoe wij gedacht hebben en wij moeten begrijpen hoe hij het wil aanpakken."

theatre

De houten lamellen zijn door Derako afgelakt met een watergedragen lak. Die beschermt tegen vocht en beschadiging en pakt de brandvertragende impregneer goed in.

Als een lampion

De intensieve voorbereiding was niet alleen noodzakelijk om het project te kunnen uitvoeren, hij betaalt zich ook nog eens terug op andere vlakken. “Hoe beter je voorwerk, hoe efficiënter je kunt produceren en hoe beter je je levertijden kunt halen”, zegt de directeur van Derako. “Daarnaast is het zo dat je met zo’n project kennis in je bedrijf ontwikkelt waar je ook op een later moment weer goed gebruik van kunt maken.” Meeste voldoening zal echter het eindresultaat zelf opleveren. Mede door de houten wanden en plafonds is Erasmus Paviljoen een uitzonderlijk fraai referentieproject geworden. Zeker ’s avonds ontstaat een bijzonder beeld. De metalstudwanden achter het hout zijn afgewerkt met Sprayplan, een akoestische spuitproduct. Het materiaal is rood. Als ’s avonds de rood eiken wanden en plafonds worden aangelicht en ook het licht achter de lamellen brandt, dan oogt het paviljoen met zijn gebogen vormen als een Chinese lampion. Een lichtend voorbeeld voor een campus die op weg is naar internationale allure.

Het oogt als een Chinese lampion

Erasmus Paviljoen

Opdrachtgever: Erasmus Universiteit
Rotterdam, Rotterdam

Architect: De Zwarte Hond, Rotterdam /
Powerhouse Company, Rotterdam

Aannemer: Lokhorst Bouw & Ontwikkeling,
Beverwijk

Plafond- & wandmontage: Punt Systeembouw,
Heerhugowaard

Verlicht en aangelicht maken de rode achterwanden en het rood eiken van de gebogen wanden en plafonds een Chinese lampion van het Erasmus Paviljoen.

